Ceeme byriin proletaarinar negedegtii! Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin

YNEN

BK (b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. eblelee B-M. zeblelii aimeloes eder byri niitelegdene. IX zilde garça baina.

1933 onii Janvaari 11 eder

№ 10 (867)

Zakika yne: Sara byriin 1 tekerig. Aimeg gazaruudta 1 tek. 30 men. Gadaada ulasta—1 tek. 50 men. Dugaar nezeediin yne 5 menge.

„B-M. Ynenii" koroonii aadris. Верхнеудинск, Центросоюзная ул., тел. № 2-23, ред. № 185.

Dojomkiigi oiriin cagaa kuriaaka

Manai ulasiin socalilsam baiguulaltiin agui jikeken programmiigi bytemzetei gyicedkeke jabadalani finaansiin tesebiigi ali zerge cag bolzor dotoroo byrimesen gyicedkeke jabadaltai ton nigtaar kolbogdoson baina. Sine şine faabrig zavood, şovkoos kolkoos ba gegeerel bolbosoroliin oronuudiigi zil jireke dutam oloşoruulan baiguulza baigaa jabodal bolbol agui jikeken mengen zeeri erize baina gake juu „ali bykii olon niitiin baidal bol tuskai negen angiiin mengen tuslamzaar kegzeko bolno" - geze Leenin kelsen baina.

Geke zuuraa manai Buriaad Mongol respyyblig bol ene gol çukala zorilgiigi bytemzetei gyisedkeke jabadaliigi kangaza çadaba ygei. Өngersen 1932 onii dərbedeki kvartaaliin mengen zeeri elsyylke tesebiin gyicedkeliin byridkeliigi karaad yzekede manai respyyblig dotoroo araikan 72,2 kubi gyicedkegdeze bidener bol kojordoki taban zildee kamta dərben zuun zaran naima milijoon, taban zuun najan kojor mingan tekerig dojomkotoi azai.

Namiin mozlin komiteed ba zasagiin gazar bol finaansiin tesebiigi kurdanaa gyicedkeke tukai aimaguudiin emkinyydiigi ujalgalsan keden olon çukala togtool zaabarinuud garsan bolboç negekenç aimag bol nam ba zasagiin zygees tabigdasan zorilgiigi azal kereg deere bejelyylsen gyicedkeze çadaba ygei.

Dərbedeki kvaartal dotoroo mengen zeeri elsyylke tesebiigi cag bolzor dotoroo byrimesen gyicedkekiin erke baidal ba arga zyinyyd gyiced baibaç bidener tyyniigi gyicedkeze çadasan ygei tasalduulzai. Өngeregçe ziliin finaansiin tesebiigi gyicedkekiin talaar urid tyryylen jiresen aimaguud gebel: Koito-Baigal, Bargazan, Aga ba Bauuntiin aimaguud bolno gebeç edener bol eesediingee tesebiigi 87,3 kubiaas ekilen 95,1 kubi kyrter gyicedkezei.

Dərbedeki kvaartaliin mengen zeeri elsgylke tesebiin gyicedkeliigi buzagaigaar tasalduulza, ton içyyritei adag suurida suusaar jiresen aimaguud gebel: Zakaamin, Mukar-Şiber, Ekired, Selenge. D Yde, Bookon, Jaruuna geke mete bolno.

Yldesen keden aimaguud bol edeneriin koorondoki suuri ezelze, tesebee gyicedkekiin talaar men kangalta ygei. Ede kamagiin syylde çiregdeze jiresen aimaguud bol tus 4-deki kvaartaliin ekilke cagaas koişo tyynii dyyrtele jamarç kubilalta kiisen ygei, melekein alkamaar jabasan baika jum.

Manai respyyblig dotoroo mengen zeeri elsyylke jabadal tasaldasanii yndesen şaltagaan bol jnub gekede, ede bygediigi BK(b) Namiin Mozkomiin tobçoon bol 1932 onii dekaabriiin 27 nii ederiin eeriingee togtool dotoroo byrimesen temdeglesen baina.

Mozkomiin tokçoon bol deereki buzagai baidaliin yndesen şaltagaaniigi juu geze toolnob gekede: Anka tyryyn finaansiin kereg erkilke zurgaanuud ba mengen zeeri elsyylke kedelmeri jabuulza baigaa emkinyydiin zygees uul kedelmeridee ketelberi zaabari ton muugaar egesen baina. Doodo şatiin namiin emkinyydiin zygees mengen zeeri elsyylke keregiin ulas teriin udka çanariigi ugta keregseebe ygei, enyynii şaltagaanaar emçiin azaltan ba kolkoosçonii dunda finaansiin kampaaniiin asuudal tukai olon niitede oilguulka ulas teriin kedelmeri ergeneer jabuulka kereg dutaza, keden olon somon toskonuudta niudargan ba lamanarnuud finaansiin kampaaniigi gederge tataka jabadalda eris katuu cokico egteze çadagdaba ygei.

Yiledberiçenii eblel ba komsomooliin emkinyydiin zygees finaansiin alban gazarta bodoto tusalamza yzyylke jabadal tonç dutamag. Mengen zeeri elsyylke jabadal uridaza jabaza baigaa aimaguudiin sain sain turşalga bolko— finestafeete somzebleliin dergedki finaansiin keltesyydiin kedelmeriigi şalgan yzeke, keblel soninii koonkursa jabuulka doodo şatiin tere gegeereliin zurgaanuudiin koonkursa jabuulka geke metiin meetodiigi koino kozomdoson aimaguud keregleze ugta çadaba ygei.

Men tyynçelen urid jabaza baigaa somon kolkoosuud bol kozomdogçodto sociliis bygsiir emkidkeke tusalamza yzyylke, eesediingee kedelmeriiin turşalgiigi busadta damzuulan egeke, socialiis meriiicee gabşagaiçalganuudiigi delgeryylke, finaansiin gabşagaiçuudiin ba idebkitenii toogi byridken tedenii zergiigi oloşoruulka g. m. ede bygedeni josotoi sainaar jabuulagdana ygei.

Zarim aimagiin emkinyydiin ketelberilegçed tebees egtesen fin. tesebiigi dooşoni koroozo, gyicedkeliin %, % kuurmagaar jike bolgoko ba men tyygeer sanaagaa amarka g. m. yzelyyd garça baina.

Ecesee ton çukala bolgol temdegleke zyil gebel ene bol kedee nutagta kuriaagdasan mengen zeeriigi ulasiin baankiin medelde cag bolzor dotoroo tuşaaza egedeg ygei, ulam saatuuldag jabadal bolno. Enyyn tukai nutagiin emkinyydte keden udaa duradkagdasan bolboç tedener bol enyyn tykai eris kemzee abasan ygei ton nobçoor kandasanii ildaraa niuur deere baisan mengen zeerini cag yrgelzedee somzebleliin kaassa, kedee nutagiin neecelgiin kaassa ba pooştiin aagintanariin garta orood, yni udaan saataka jabadal garça baina.

Deere dursagdasan ede bykii alduu dutuu zyilyydiigi menee kedelmeriiin jabuud dundaa zasaza, enyynees caaşadaa urida mete ton nobçoo nazagai ba koirogoor kandaka beerenkii yzeliigi butacokizo, menee yjede finaansiin froonto deere ynekeeree şineer kedelmerileke ba şineer ketelberilke çukala zorilgo bolbo.

Urida ziliin dojomki ba jerenkiidee mengen zeeri elsyylke tesebiigi bytemzetei gyicedkekiin tula aimagiin emkinyyd jamar zorilgo tabika josotoi bainab gebel kamagiin tyryyn tere kampaanida saad toromcog kiize koişo tataza baisan angiiin daisan lama niudargaçuudiin korto sybegçelgede eris katuu cokico egçe kolkoosçon ba emçiin azaltanii angiiin seremziigi deere ergeze, tedenii idebki keçeeliigi debzyylze mengen zeeri elsyylke kampaanida oirii cagaa eris kubilalta kiike keregtei. Enyyntei negen kamta, eldebiin telberiigi korto sedkeleer gedergelze baisan niuuruudaac kuuliiin josoor baalaltaar nekeze abka tukai nutagiin emkinyyd eris kemzee abka josotoi.

Men ene Mozkomiin tobçoonii togtooliin josoor aimagiin namiin komiteed, komsomooliin moziin komiteed yiledberiçenii ebleliin zeblel ba Burkopsojuuza bolon aradiigi gegeeryylke komisariaad bol oiriin cagiin kugacaa dotoroo sain duranii telberi ba ilangajaa urislamziin caarsa menge neceelke jabadal ba kopiraaciin pai telberinyydiigi toiruulan arad zonii dunda olon niitede oilguulka kedelmeriigi josoçolon sainaar jabuulka ujalgatai.

Finaansiin tesebiigi kurdabçalan gyicedkeke keregte doodo şatiin keblel soninuudiin kabaadalga bol tuiliin jike baika josotoi. Mense yjede ede soninuudiin kedelmeriigi yndeseer şinedken zasaza, finaansiin telee temeceke temeceliigi tedenii kedelmeriiin negen çukala zorilgo bolgon tabika. Enyynii urida nileed olon soninuud (Selenge, Alair, Deede - Yde) bol byke kolbootiin keblel soninii konkursada orolcoson bolboç tedenii bodoto deere byteesen azal ton baga geke juu tus aimaguudani finaansiin froonto do gynzegei tasaldaltai baina şuu.

Deereki keblel soninii koonkursa bol ene şine ziliin ekin kvaartal dotoroo yrgelzelkeer Mozkomiin tobçoon togtooson baika tula aimagiin ba kaniin soninuud bol enyynde urida mete joson tedii bişe karin bodoto deere kandan orolcozo, mengen zeeri elsyylke keregte azalçan aradiigi ba kamagiin tyryyn eesediingee kedelmeriçen kedee biçegçediin aarmiigi daiçalan elsyylze, finaansiin tesebiin telee angiiin daisan ba tedenii teleelegçedtei kaiı gam ygei temeceke josotoi. Doodo şatiin keblel soninii kedelmeride idebkitei sain çadamar kynyydiigi sungan oruulza, tyynii kedelmeriigi saizaruulka keregtei geke juu tere soninuudiin daiçalkii çanarta kedelmeri bol jikenkidee uul soniniigi emkidkeze baigaa kedelmeriçedees dulduidaka bolno iimede sain sain kaadraar kangaza ba namiin emkinyydiin zygees bodoto tusalamza yzyylke çukala

Basa somonii zeblelyydiin dergedeki finaanşiin keltesyydiin kedelmeriigi şalgan yzeze kolkoos ba emçiin azaltan bol ulas gerendee eesediingee ujalgiigi ali zerge gyicedkeze baisaniigi ileryylen urid jabagçadiigi ergemzelen koino jabagçadiigi urigçani dabşuulka, Mozkomiin tobçoon bol bolzoroos engereod baisan k/a zeelildeigiigi kojor arban konog dotoroo erkebişe nekeberilen abka tukai eris katuu zıabari egesen baika tula kedeegiin emkinyyd bol tyynıigi şuud gyicedkeke ujalgatai:

Finaansiin kampaaniigi oişooko tooko ygei ba „eelzeende tabika" metiin oportuniisam bolon tere çukala jabuulgiigi koişo tataza baisan angiiin daisantai eris temeceze, ene jike tasaldaliigi bidener oiriin cagaa usadkaka josotoi. Aimagiin nam, zebleliin ba finaansiin emkinyyd bol bykii kycee daiçalan elsyylze, nam ba zasagiin gazaraas tabigdaad baisan ene menee ederiin tuiliin çukala zorilgiigi bytemzetei gyicedkeke tukai sanal bodoloo byrimesen kanduulka ujalgatai baina.

Kapitaalta oronuuddaki angiin temecel

Germaani

Berlin 9 (T). „Rote Fane" geze soninii medeegeer Germaaniin olon kotonuudta komuniis namiin emkidkesen kubiskalta niitiin demonstraacanuud (zagsaaluud) bolbo. Ene zagsaaluudiin syyleer niite olonii miitinge bolzo, tyyn jerenkii deeree 40 mingan kyn kabaadazai.

Dorfmynd şadarki Liyn kotodo cagaan tala dunda niitiin miitinge bolzo tyynde 26 mingan kedelmeriçed kabaadaba. Bokum kotodo bolson gudamziin demonstraaca ba miitingede 6000 kyn kabaadaba Men enyyntei zergeçelden nacanaal-socialiistanariin miitinge bolzo tyyn deere oroidoo 1 mingan kyn kabaadaba. Gudamziin miitinge ba zagsaaluud Pyyr moziin jike jike kotonuudta ba men tyynçelen Ştydgaarta, şteessen kotonuudta bolzoi. Berlinii şadarki Ziktnarda kotodo, komuniista German gegçiigi naconaal-socialiistanuudiin zygees alasaniigi esergyycesen miitinge bolzoi.

Berlin 9 (T). Rein mozo ba Deede-sileezi nutaguudta şine ziliin garka sain nacanaal-socialiis tanuud kedelmeriçedte dobtolbo. Voikenştein kotodo gudamziin dunduur jabaza baisan beleg socdemokraad kedelmeriçedte nacanaal-socialiistanar dobtolzo jalza alkiba. Kemniice kotodo naconaal-socialiistanar bol kedelmeriçedtei nançaldaa tukiraza ecesteni 30 garan kyn şarkataba.

Poolşo

Varşaava. 9 (T.) Varşaava kotiin okrugiin syydte, 1931 onii ijyyni sarada tranvain kedelmeriçediin kedelmeriee kajasgaalga erkilsen kajasgaalgiin komiteediin 12 erkilegçediin syyd ekilebe. Zemeleke aagtiin josoor „zemeted bol komuniis namaas mengen tusalamza abça kedelmeriee kajasgaalgiigi zogcooko jabadalda saad kiisen baina." Tranvain kededelmeriçediin syyd bolbol Varşaava kotiin kedelmeriçediin dunda jike gaikal teryylbe. Syyd kiize baisan baişani poliiciin otriaadaar karuultai baina.

Aavstri

Veena. 9 (T.) Aavstriin sonin biçegyydiin medeegeer naloogiin dojonko telee ygein tula tariaaçadiin mal baalaltaar kudaldaka kaira gamggyi nekeberilen abka jabalda kariuu bolgon tariaaçadiin kedeleen tyrgedebe. Forood geze nutagiin Tariaaçad naloog telekejee arsaza maliini kudaldakaar zanasan kotiin erkilegçiigi jalza alkiba. Lnyyn tuşaa zandaarmanar duudagdaza tariaaçadiin dunda aaresta kiibe. Tariaaçad bol loom, kazuur, syke, tarmuuraar bejee zebsegleze zandaarmada dobtolbo.

Ispaani

Pariiza 9(T.) Ispaani ulasta bolson 3 mingan metaliistanuudiin kedelmeriee kajasgaalga menee kyrteer 3 sara ergelzelze baina Kedelmeriee kajasgaagçad bol eligtriin kyçeer nyyrse damzuuldag zamiigi Loomboor buta cokibo.

BK(b) Namiin TK ba TKK-iin kamtarsan pleenym neegdebe

Moskvaa 10 (T) Byke kolbooto komuniis (bolşoviig) namiin Teb komiteed ba Tebiin kinaka komiisiin kamtarsan pleenym neegdebe.

Kelceke zyilyyd:

1) Tesebte taban ziliin dyngyyd ba aradiin aza akuin 1933 onii teseb tukai Iledkelçed nek. nek. **Staalin, Moolotov, kyibeşev**.
2) (Telegraafiin gemeer alduutai jirebe) Iledkelçe nek. **kaganooviç**
3) Nam dotoriin asuudaluud. Iledkelçe nek. **Rydzytaag**.

Pleenymiin yndesen asuudalda nek. **Staalin** iledkelee keleze ekilbe.

Tariaabeledkeliigi şiidkeke

Oiriin ederyydte tariaa beledkeliin tesebiigi gyicedkeke

Tesebee gyicedkekiin telee byke kyçee emkilbe

Kiaagtiin aimagiin Jelaanii toskon tus aimagiin tariaalangiin şiidkekii toskon men baina. Ene toskon bol ankanaas koişo, odoo kyrtele tariaa beledkelde şagtagaldaza jabagçadiin negen baina. Janvaari 1-nii ederiin medeegeer tariaa beledkeliin ziliin tesebiigi 71 kubi gyicedkesen baina, 1932 onii dikaabri 20-noos janvaari negen kyrtele juu arban konogiin torşo dotor araikan 10 proc. nemebe. Ene too bol Jelaanii toskonii nam, zeblelyydiin emkiiin ba tariaa beledkeleer tus toskondo baisan aikom ba agk-iin naidalgatiin kedelmerinyydiigi ceke cegnen egene josotoi.

Ene toskonii iime koino kozomdosonii uçar şaltagaani juub gebel: kolkoosçod ba ygeitei dunda çadaltanii dunda emkidkeliin ba niite nebterelin kedelmeriigi josoçolon tabiza kolkoosçod ba emçiin azaltaniigi tariaanii telee temeceke temecelde emkidken kanduulza çadaa ygei deerees ilangajaa emçiin seekteriin dunda niudargaçuudiin neleen damzag ygei jike baisanaas tariaa beledkeliin tesebiigi gyicedkekees byri mesen arcasan ba tasaguudaas agitaaca jabuulsan barimtanuud baika (Popoov ba busad). Men nebtereliin kedelmeriigi jabuulkiin orondo, kari enyyniigi kooson alban zakiraagaar selbesen barimta baika.

Men zebleliin idebketen odoo kyrtele tariaagaa tuşaagaa ygei, karin niudargaçuudiin neleende orood baisan baina.

Nam, zebleliin ba aikomiin naidalgatanuud josotoi opiratiivaar tariaa beledkeliigi udaridaza çadaa ygei.

Tesebee darui gyicedkekiin tula nam zasagiin emkinyydees syyliin yjede kemzeenyydiigi abasan baina. Odoo zeblel dotoroo damzaltiin ba rogoozon tug bii bolgoson, men tesebee gyicedkesen 4 kolkoosuudaas emçiin seekterte socialiis josonii tuslamza yzyylke kedelmeri jabuulza baika ba tariaanii tesebiigi gyiçedkee ygei katuu daabaritanii keregiigi aradiin syydees yzeke geze baina.

Ene toskonii idebkitenil kyçe tesebee darui gyicedkekiin telee kanduulagdaba.

Geşyyn.

Şine Zaganiin zeblel kara dansada gargagdaba.

Nam ba zasagiin tabisau bolzorto tariaa beledkeliin tesebiigi tasalduulsan, tariaa tuşaalgada niudargaçuudiin gederge tataka jabadal baisan deerees Mukar-Şiberiin aimagiin Şine Zaganii toskonii zeblel 1933 onii janvaari 5-nii ederiin medeegeer tasebee araikan 37 kubi gyicedkesen, enyynees kolkoosuud 44 kubi, emçiin seekter 37 kubi gyicedkesen tula enyynees yrgelzelen garka kemzeeteigeereni **kara dansada** gargaka.

(BK(b) Namiin Burmozkomiin tobçoonii ba AKZ-iin togtooloos).

Niudarganii tegşedkeliigi şuud usadkaka

Selenge, Tus aimagiin Nojokon somonii Ceke-tagalcariin „Ulaan Odon„ geze tooz bol 1932 onii urgacaas geşyydtee avaansaar talka ekedee nam zasagiin gargasan togtooliigi kazagairuulsan. Enyyniigi todorkoilbol, geşyydtee azalta ederiin byteeciin josoor 10-15 % avaansa eke atalaa, gabşagaiç, zolibo zaiguulç bol nen adalikan 300-800 graam talka abadag, men tegşed kyyged 100-100 g. abadag baisan.

Enyyniigi todoruulbal, „Ulaan Odon" toozodo azaliin byridkel sainaar tabigdaza çadaa ygei, kolkoosçodiin kedelmerilesen azalta ederiigi temdelegdeke ygei, gadana kolkoosçodtoo tus byrini azaliin daabari gyiced egtedeg ygei baina şuu. Men 32 onii olzo kubaariin jabadalda jamarç beledkel ygei „eeree bytekede naidan" amagalan aliga abkaza suuna.

Iime baidalaar baiza kolkoosiin aza akuigi bekezyylkeni tuiliin berke tula byke azaldaa uçaraza baisan dutuu dundiigi ba ilangajaa azaliin byridkeliigi zebeer tabiza kelceete azaliin josoor byke azalaa jabuulza, kolkoosiin dundaki emkidkeliigi bekizyylze, aza akuin talaar bekizyylkiigi nutagiin emkinyyd byke sanalaa tabıka josotoi.

L. Badmiin

Komsomooliin jaarmagta qeledkeke

Komsomooliin jaarmag bol namiin zinkeni şugamiin telee temeceke komsomooliin

daiçalkii çadabariiigi şalgan yzeke kereg men

Eris kubilalta keregtei

Komsomooliin respyybligiin jaarmag emkidkeke kereg bol kolkooççon ba emçiin azaltan aradiin eesediingee kedee azaliin ed tavaariigi ergen delgyyr deere gargaza kndaldan, eesedtee keregtei aza yiledberiiin ed tavaariigi kudaldan abka ba jere zebleltə-kolkoosiin naimaagi ergeer delgeryylkiin yndesen koto kedeenii kedelmeriçen, azaltan aradiin aza amidaraliin baidaliigi caaşani saizaruulka jabadalda agui jikeken udka çanartai kemzee jabuulga men azai.

Uul jabadaliin gol asuudaluud bol ilangujaa kedee gazaraa abaad yzebel jamar baikab gekede kedeenii nam ba komsomooliin bolon kolkoosiin emkinyyd bol nam ba zasagiin gazaraas garsan tariaabeledkel ba tariaagaar, makaar kolkoosiin naimaa delgeryylke tukai togtooluudiigi bodoto azal kereg deereni bejelyylke, ene kemzee jabuulgiigi toiruulan kolkoosçon ba emçiin doodo, dunda çadaltaniigi şuud elsyylke. Kolkoosçon ba emçiin azaltanii yrisenii ba menkelsen foondonuudiigi cag bolzor dotoroni kurdalan baiguulka.

Odoo ene ulas teriin udka çanartai kemzee jabuulgiigi erçemtei gyicedkeke keregte kedeenii komsomooliin emkinyyd, yyryyd ba tuskai komsomoolçuud bol byrin tyryyçiin zergede udaridaza jabaka ba enyyniigi yyskegçed men baika josotoi. Gebeç manai komsomoolçuudiin enyyn tukai kiisen byteesen juma ton baga bygeed komsomooliin zarim yyryyd bol ene eder kyrter juuç kiigee ygei arad niitiin syylde çiregdeze jabana. Eris kurcaar tabika ene ederiin tyryyçiin zorilgo bol ilangujaa kedeenii komsomooliin yyryyd bol eesediingee bodoto azal kereg deeree garça baisan baruunii oportuniismiigi şilzeen unagaaza şine yje baidal deere şineer kedelmerileke gesen nek. Staalinii tyykete zaabariigi şuud bejelyylke azai.

Jaarmagta beledkeke keregiigi amzaltatai jabuulkiin telee somonii ba kolkoosiin komsomooliin yyryyd bol daiçalkii josonii bodoto kedelmeri jabuulka keregtei. Uçar iime tula byke kolkoosuud brigaada, tuskai kolkoosçonii ba emçiin azaltanii dunda niitiin nebterelgiin kedelmeriigi kamag byke arga majagaar jabuulka, dyyren syydke dotor maşiiniigi bailgan ygei tariaa cokiko jabadaliigi emkidkeke, tariaa cokilgo ba yrisenii tariaa ilgan kadagalka jabadaliigi ton bogoni bolzor dotor dyyrgeke, azal kedelmeriigi narizuulka ba SSSR ulasiin TGK ba AKZ-iin zygees garsan zairan zolibonuud, eder geegçedtei temeceke tukai togtooliigi kolkoosuud ba brigaadiin cuglaanuud deere ergeer kelceze, enyynii yndeseer zairan zolibonuudtai eris çanga temecel kiike, emkidesen kolkoos ba aimaguudaas syyldegçe kolkoos ba aimaguudtani socialiis tusalamziin bygsiir emkidkeke jabadaliigi udaridaka josotoi.

Ilangujaa Deede - Yde, M-Şiber, Selenge, Kabaan ba Koriin aimaguudiin komsomooliin emkinyydiin bolşoviig josonii ujalga bol komsomooliin jaarmag deere kedee azaliin ed tavaar (maka, toso syy, tariaa, zagasa ba ogoroodiin idee) ton jikeer ba çanar saintaigi acarka kereg men. Kolkoosiin jaarmag deere jyy cokom acaraka bainab tyyn tukai menee ederees saitar kelceze beledkeed baika josotoi.

Ene kemzee jabuulgada kedee gazaraa byke kolkoosuudiin kaniin ba olon kesegeer garadag soniin biçegyyd agui jikeken emkidkeliin tusa yzyylke josotoi gebel negen talaas sonin biçeg ba tyyni kedenmingan kedee biçegçediin aarmiigi ene jaarmagiigi emkidkeke eder byriin kedelmeride elsyylegdeze çadabal beledkeliin byke dutuu dunda ba amzalta dabaltanuudiigi ileryylen erkimyydiin zişeegi syyldegçedte şilzyylen abkiin nege çukala zam bolko. Ene jikeken kereg jabuulgada manai Buriaad oronii kedee biçegçediin aarmi bol ynekeer niitiigi emkidkegçed men bolko ba „prolitaar niitiin sanal bodoliin kamandiir", nam ba zasagiin erkim sain, cokarişa ygei tusalagçani men bolozo, ynen bejee karuulka josotoi.

Uçar iime deerees kaniin ba olon kesegeer garadag sonin biçegiin redkoleegenuud bol cag darui ene jaarmagta beledkeke beledkelde şuud kabaadalcan oroko josotoi ba beledkeliin kedelmeriiin teseb karaa zokiooko josotoi. Ene kedelmeriiin ali zerge jabaza baisan ba jamar emkinyyd bol jamar beledkel kiize baisaniigi şalgan yzeke, soninii kuudasuudta tolilokø. Ene talaar Kom. jaarmagiigi emkidkeke kereg bol angiiin temeceliin keruucalgatai negen tasag men tula enyyniigi emkidkeke jabadalda angiiin daisan niudargaçuudiin ba baruun „zyynii„ opotuniistanariin sybegçelelgetei eris temeceke tukai komsomoolçuudiin daiçalakui çadabarini şalgagdaka baina şuu.

Beledkene ygei.

Selenge. Orongiin komsomooliin yyr bol komsomooliin respyybligiin jaarmagta beledkeke tukai tobço todorkoi kiisen kedelmeri ygei baina.

Aimagiin komiteediin zygees enyyn tukai byke aimag dotoriin komsomooliin yyryydte zaabari gargagdasan, ene zaabariigi bol komsomooliin yyriin bygede geşyydiin cuglaan deere ergeer kelcegdeze, komsomooliin respyybligiin jaarmagta beledkeke tukai komsomoolçuud bodoto azal kereg deeree cokom jyy kiike josotoib geze tobço todorkoi kemzee jabuulganuudiigi gargasan ygei.

Zygeer anka tyryyn niitiin nebterelgiin kedelmeriigi ergeer jabuulza komsomooliin jaarmagiin gol zorilgo bol zeblel—kolkoosiin naimaagi delgeryylke tukai nam ba zasagiin gazaraas garsan çukala togtooliigi bodoto azal kereg deereni bejelyylke, kedee azaliin ed tavaaraar koto ba kedeenii kedelmeriçen, azaltan aradiin kangaltiigi saizaruulka keregte çukala udqa çanartai geze kolkoosçon aradta oilguulka. Ene kedelmeriigi sainaar jabuulsan ygei.

Orongiin komsomooliin yyr bol kolkoosuudiin yrisenii ba men kelelgiin foondonuudiigi kolkoos byrinde jaarmagaas naaşa gyiced baiguulkiin telee şuud temeceke daicalkui çukala zorilgiigi urdaa ceke tabika josotoi ba beledkeliin byke kedelmeride eris kubilalta kiike josotoi.

R.

Namiin baiguulalta

Nam zasagaas togtooson bolzor kojor kelen deere kereg ketələkə jabadalda oroko

Kori D-Yde, kojor kelen deere kereg ketələkiigi keregseene ygei

Alban gazaruudiigi yndesezeryylke ba kereg ketələlgiigi kojor kelen deere zergeşyylen erkilke jabadaluud bol alban gazaruudiigi kedelmeriçen, kolkoosçon olon temende oirotuulka, azalça olon temeniigi erilte kyselyydiigi todo nigtaar kangaka jabadalda şiidkekii çanartai kereg men.

Alban gazaruudiigi yndesezeryylke ba kereg ketələlgiigi kojor kelen deere zergeşyylen erkilkiin tukai manai Buriaad Mongoliin zasagiin gazar ba namiin emkiiin zygees keden dakin garsan togtooluud aimaguud ba tebiin alban gazaruudta ton kangalta ygeigeer bejelyylegdeze baina.

Kojor kelen deere kereg ketələkə jabadaliigi abça yzebel: Buriaad Mongoliin Teb Gyicedkeke Komiteediin priziidiym bolbol zyyn aimaguudta 1933 onii ijyyli 1, baruun aimaguudta 1934 onii apreeli 1 kyrtele 1934 onii janvaar 1 kyrtele kereg ketələlgiigi kojor kelen deere jabuuldag bolko geze togtooson baina.

Iimees zasagiin gazaraas togtoogdoson bolzoruud kyrtele kereg ketələlgiigi kojor kelen deere şilzyylen oruulka zorilgo aimaguudiin emene tabigdana. Zasagiin gazariin tus togtooliigi bejelyylkiin tula jikeken beledkeliin kedelmeri erkilegdeke josotoi. Uçarani manai alban gazaruud bol yndesenii kele biçeg şudalsan kaadruudaar ton dutamag baisan medeeze. Kereg ketələlgiigi kojor kelen deere şilzyylen oruulka jabadalda beledkeke kedelmeri bol odoo alban gazaruudta kedelmerilze baisan kedelmeriçediigi şine latiin ysegte surgaka ba kedelmeriçen, kolkoosçonoos yndesenii kaadruudiigi beledkeze alban gazaruudiigi yndesezeryylke şugamuudaar erkilegdeke josotoi.

Geketei kamta, kedee nutaguudaas abtasan biçegyyd bol kereg ketələlgiigi kojor kelen deere erkiike jabadalda oroko beledkeliin aimaguudta keregseegdedeg ygei baisaniigi ilerkeilene.

Koriiin aimagiin təblə şine latiin ysegte suralcakiigi keregseene ygei, aimagiin alban gazaruudaas nutaguudta ilgegdesen biçegyydiin 70—80% oros kelen deere biçegdene, aimagiin zarim alban gazaruudta buriaaduudiigi kabçaka, tedenii kedelmeride tusalalcaka ygei, zokiko uçar baidaluudiigi olgoko ygei jabadaluud bii, yndesenii kedelmeriçediigi beledkeke jabadaluud ugta ygei karin kuuçanii oros mongoliigi medeke niudarganii kebyydiigi albanda abana geze kedee biçegçe D. gegçiin biçesen ba Deede Ydiin aimagta men eneçelen baidaltai baisanii tukai „medegçe negen" biçesen biçegyyd bol Kori ba Deede Ydiin aimaguudta kereg ketələlgiigi kojor kelen deere erkilkede şilzen oroko beledkeliin boloşo ygei koirogoor yzegdeze baisaniigi temedeglene.

Şine latiin ysegte suralcakiigi keregseeke ygei ba buriaadiin şine ysegees „a" yseg medeke ygei baigaad kereg ketələlgiigi kojor kelen deere erkilke jabadalda zasagiin togtooson bolzor dotor orozo jaazaç bolko ygeini ilete.

„Jike orosiin şovinizma teeşe kelbereke kelberel bol yndesetenii kele, sojol bolbosoroi ba azal baidalain ugabariigi alas garsigai ermelzeke jabadal yndesenii respyybligyyd ba mozonuudiigi usadkaka beledkel kiikiigi ermelzeke jabadal; byke yndesten negen adli erketei gesen princepiigi ebdeze alban gazar, keblel, surguuli ba busad ulasiin ba olon niitiin emkinyydiigi yndesezeryylkiigi suladkaka zergiin udka çanaratai baina" (Stalin) geze namiin XVI kural deere nek. Stalinii kelesen. Kori ba Deede-Ydiin aimaguud bol kereg ketələlgiigi kojor kelen deere şilzyylen oruulka keregte şoviniismiigi bodoto kereg deere garganza baisan bolono. Koriiin ba Deede Ydiin aimaguud bol 1933 onii ijyyni negen kyrtele kereg ketələlgiigi kojor kelen deere erkilke jabadalda şilzen oroiiin beledkel ygei, zasagiin togtooluudiigi tasalduulkiin emene baina.

Moziin kedelmeriçen, tariaaçanii inpeegce bol kereg ketələlgiigi kojor kelen deere erkilke jabadalda Koriiinkin ba Deede Ydiinkinii juu kiize baisaniigi şalgaza, zokiko kemzee abka josotoi bolno.

C.B.

Koriiinkin kereg ketələlgiigi kojor kelen deere erkilkede oroko beledkel ygei suuna

Alban gazaruudiigi yndesezeryylke ba buriaad kelen deere, Lataar keregiigi ketəlkə jabadaluudiin tukaida nam ba zasagiin gazariin zygees garasan keden olon togtooluud odoo kyrtele keregseegdene ygei.

Aimagiin gyicedkeke komteed ba aimagiin namiin komiteed bolon busa aimagiin emkinyydiin zygees, kedeenii doodo şatiin emkinyydte Latiin ysegeer biçegdesen negeç (diregtiib) Zakiaa zaabari gardag ygei. Aimagiin alban gazaruudaas somonuudta ilgesen Caarsaruudiin 70 80% orosoor 20 30% ni kuuçan mongoloor jabaza baina. Enyynii Şaltagani bol, aimagiin gyicedkeke komiteedte şine lataar biçeke unşaka kyyn negeç ygei uçar. A.G.K-iin jerenkii tasagiigi daagça Z.-Dorziin gegçe latiin biçeg baga medeke baibaç, Caaşaa surakaa kergeldeg ygei. Aikomdo men ene nete baina. Oi modo bolbosoruulan azalalka alban gazaruudta 100% oros yndeseten alba kaaza baina.

Kedeenii ygeitei keləsençen buriaad yndesetenigi alban gazaruudta debzyylen oruulka jabadal ugta ygei. Gancala uridiin kuuçan mongoloor ba orosoor sain medeke kynyydiigi bedereze albanda oruulna. Ene sain oros mongol biçegteni uridiin bajad, nojodiin kobyyd baika juma.

Alban gazaruudiigi yndesezeryylke ba yndesenii kaadriigi yiledberiiin oronuudta kamaaduulkiin tukai nam ba zasagiin gazariin togtooluudiigi gyicedkeke tuka ankaralna tabil ygei oportuniisaa kandaza baisanii ulamaas 32 oni Dikaavariin 1. eder aimag dotoriin alban gazaruud oroi 40% yndesezeryylegdeed baina.

Aimagiin kolkoosiin kolboo, gegeereliin tasag g. z. alban gazaruud bol, Zizeg biçelgenyydiig joso dyyreekiin tula buriaad keleer biçedeg. Aimagiin gyicedkeke komiteed, namiin komiteed kojoriin yndesezeryylelgede oportuniisaa kandaza baisanii ulamaas gazariin tasag, Miliice, ulasiin baanka, ereglegçediin kopiratiiv, oi modo bolbosoruulan azalalka gazar, gekmetiin alban gazaruudta jike orosiin deerenkii yzeliigi, bodoto kereg deere gargaka jabadaluud bii. Iimees ene gazaruudta kedelmerilze baisan buriaadnarta zokitoi baidal olgoko ygei, tedeni kedelmeride tusalamza yzyylke ygei, buriaadnariigi doromzolkokariuucalgata udaridan zoloodoko alban kedelmeride debzyylen oruuldag ygei jabadaluud bii.

Yndesen sojoliin baiguulgiigi Leeninii Zaabaricalan nigtalan gyicedkekiin tukai nam ba zasagiin gazariin gargasan nen çukala togtooluudiigi Aimagiin udaridaka kedelmeriçediin anir ygeigeer orkizo keregiin ketəlbəriigi kojor keleer erkilke jabadalda ton dura ygei, lataar eesedee medeke ygei baisan testeçe ygei zegşyyriitei kereg mon.

D.

Deede Ydiin aimagiin alban gazaruud keregee cem orosoor ketəlseer

Deede Ydiin aimagiin alban gazaruudani odoo cagta nam zasagaas alban gazaruudiin kagas kubiigi erkebişe yndesen kelen deere ketələkə josotoi gesen togtooliigi tologoido şingeegee odii baina.

Zişeelbel: Deede Ydiin aimagiin 23 somonii 4-ni buriaad aad, aimagiin alban gazaruud bol ene derben somondoo negeç biçeg yndesen kelen deere jabuuldag ygei.

Ene jabadal bolbol juun deerees bolnob?

Negede, nam zasagiin togtooliigi kereg deere bejelyylze, şine latiin ysegeer kereg ketələkə geseniigi aimagiin alban gazaruudiin zygees ankaralgadaa abaa ygei baisan uçar.

Kojorto, tus aimagiin alban gazar ba emkinyydte kedelmerilze baisan kedelmeriçed latiin yseg odoo kyrtele suralcaa ygei ba men yndesen kaadruudiigi olçoruulka tukai jamarç kemzee absan ygei deerees iime dutagdaluud garça baina.

Yyniigi cag darui usadkaza, kereg ketələlgiigi şine latiin yseg deere jabuulkiin tukai kemzeenyydiigi zokiko gazaraas daruikan abugtii.

Medegçe negen

„Yneniigi" zakina ygei

Jaruuna. Aimagiin nam, komsomooliin komiteeduud, zebləl ba aza akuin alban gazaruud bol B.M. Yneniigi zakiza abana ygeigi aimagiin təbtə bolson kedelmeriçen kedee biçegçediin gabşagaiçuudiin karal şalgan ilerkeilsen baina. Ene bol yndesen sojoliin keregiigi ynekeeree martasan kereg bolno. Ene bol yndesen sojoliin keregiigi ynekeeree martasan kereg men bolno. Dursagdagça emkinyydte yneniigi zakiuulka kemzee abka keregtei.

Ynenii gabşagai Kopiratiiv

Kiliin caana

Kitadiin arad zon japoonii tyrimgei bodolgodo ceregiin kyçeer esergyyceekiigi kysene

Japoonii medeegçeer Zeke mozodo 110 mingan kitad cereg bii

Tokioo 10(T). „Sembyn Rengo" aagenstviin medeegçeer Çan-siy-lian bol Şankaiguanii kitad garnizoonii kamaandalagça Ko-Zy-Go gegçede japoonii ceregyydte eseregzerlceke ba japoonii zygees Kitad kaniin eberte oroko jabadalda saad kiike tukai zakiralta ygzei. „Sembyn Rengo"-iin medeeçeçeni: Zeke mozodo baigaa kitad ceregyyd kamta 110 mingan, tyyn dotor Tal-Ja-Linii (Zeke moziin akalagça) cereg kamta 30000, Çan-siy-lianii ceregiin kubi 30000, Fan-Zin-Siin (Manzuuriigi esergyyceke ceregiin akalagça) cereg 20000, general Ma gegçede kabaatai baisan ceregyyd 10000, Volontioor otriaadiin ceregyyd 20000 baina.

Şankaiguanii zaildaznaar alkatar jike sandaral bolzo

Şankai 10(T). „Gomeni" geze aaginstviin medeegçeer Çan-kai-şii bol Koito Kitadiigi japoontonii ezelke jabadalaas kamagaalkiin tukai zakiralta Çan-siy-lianda ugebe.

Şankaiguanaas zugadaza Ciber Daidao kotodo jiren keden mingan zugadagçad bol amagalan suuza baisan 3 mingan zon aluulba, alagdasan zon gadanzaas kuriaagdana ygei kebteze baina, Keden zuun geryyd sandargagdaba. Men „Ysterne-Taims" geze kitadiin sonini medeegçeer Şankaiguanii baidaldaanda ba japoonii bombodolgodo amagalan suuza baisan 5000 ekeled 2000 colda-duud egebe, japoonuud karsan kitadnai aluza jabana geze medeecene.

Kitad niite japoondo esergyycekiin erilte kiize baina.

Şankai 10 (T). Şankaiguaniigi japoonii ceregyydiin kyçeer bulimtaran absan uçar bol Naankin, Şankai ba Kitad oronii busa busa jike kotonuudiin niite zonii dunda jike gaikal tokiooldoulba. Japoonii tyrimkei bodolgodo busa zebsegiin kyceer esergyycekiigi ermelzesen telegraamuud Naankin kotodo ederbyri kylieegdene. Ceregiin olokon salbarinuudiin komandiiruud japoondo esergyycekiin uçaraa elsyylge kiize koişo ilgekiigi Naankinii zasagiin urida asuudal tabina. „Japoonuud bol ceregiin şine jabuulga kiikiin şaltagaan bedereze baina, Koito kitad bol odoo sajadaa ceregiin baildaanii gazar bolkoni geze Beipinde kelsene. Şankaiguanda 10 mingaad japoonii cereg bii begeed, kitad kamiin caana eşee olon ceregyyd bii, japoonuud obtolgo ekilkiin uçaraa kyçee byridkeze baina gelcene.

Şankai 10 (T) Japoonii medeecelin josoor kitadiin cergyyd şankaiguan mozo teeşe kanduulagdaza baina. Şankaiguan zinvandoo koorondo 10 mingan kitad ceregyyd bii.

„Tyngen" geze kitadiin aaginstviin medeegeer Dodor Mongoliin Şouci, Menci, Syn-ju-ani mozonuudiin ceregiin komandiiruud japoondo esergyy negedkemel froonto baiguulkiin telegraam Emju-sianda ilgebe.

[illegible]

Şankaiguaanii asuudal tukai kelcee boloo edii

Mygden 10(T). Kuuliçai gazariin medeegeer Şankaiguan daki buudaldaan bol janvaariin 3 nii eder dyyrebe. Mənəə yjede japoonton bol Şike goliin (Beipin-Mygd ni təmər zamiigi kendelen urasasan gol) zyyu bejede kitaduud bol baruun bejede zagsaad baina. Tegeseliin medeegeer Şankaiguanii buudaldaanda jopoonuudaas 15 kyn ekebe, tyyn dotoroo 4 oficeeruud, mən 99 kyn şarkataba Kitaduudaas 500 kyn aluulaza, jike olon pylimiood ba nuugiin mortiiruudiigi orkibo. Kelceenii tukai asuudal mənee boltor şiidkegdee ygei, Şankaiguanii kitad garnizooniigi komaandalagça Ko-Zy-Go gedeg Şankaiguanda jireze kelcee ekilkiigi ugtalan arcadag baina.

Naankinii esergyy medyylge

Şankai 10 (T). Naankinii zasagiin gadaada keregiin miniisterstve bol Japoonii zygees kitadta suuza baigaa təleelegçede esergyy medyylge bariza Şankaiguanaas japoonii ceregyydiigi zailuulkiigi caaşadaa iime uçaraluudiigi dabtaka ygeigi ba ene keregte ken gemteigi keseekiigi ermelzebe. Esergyy medyylge dotorgo „Japoon ulasaas Liige naacada keden taa ygee egedeg bolboç Şankaiguandeki ceregiin jabuulgiigi japoonii ceregyyd uridanii karaalsan təsəbəər yildebe" geze temdeglene.

Japoonii zygees Şankaiguaniigi bulimtaran ezelsenii gemeer endedekiin rajoonii baidal jike muudaba. Zeke moziin zyyn koito zygdeki Kyilyy ba Ifşin nutaguudiin baidal mən kurcadaba, Kyilyy rajoon şadar japoonton ba kitaduud kojoriin koorondo tulalcaa bolson tukai medee bii.

Japoonton kitad ceregyydiigi gemneke

Tokioo 10(T). „Sembyn Rengo" aagenstviin medeegeer Koito Kitadta baigaa japoonii ceregiin zakirgaan ba nojod bol Şankaiguanii uçaral bolsonii gol şaltgaan kadaa kitadiin ceregiin zygees bogsiooriin protokool ebden kereg baina geze toolono Bogsiooriin protokooliin josoor Beipin-Mygdenii təmər zam deere kitadiin ceregyydiigi bailgakaas baitagai ene zamda 2 modonii kemzee deç ceterke erke ygei baigaa gene. Iime deerees Şankaiguanda baigaa japoonii garnizooniigi erkilegçe bol kitadiin ceregyydiigi kaman zailuulka geze şiidkebe gene.

Azal kiigyi Suugça Gombo-Cereniue kemzee abka.

Jaruuna. Jaruuniin somonii „Ulaan Kubiskal" geze arteeliin tyryylegçiigi orologço Kolkondoin G. C. gegçe kolkoosçodiin noormo biçekees bişe jamarç kedelmerigyi suuna.

Kolkoosiin debzeke jabadaliig keregseel ygei eeriingee gedesee dkalan jabakiigi bodoodlo suudag pravleeniiin gesyynde katuu kemzee abka keregtei.

Biçiikan Bolşoviig

Angiiin daisan azaldani saad kiize baina.

Kori. Doodo Kyrbiiin somonii „Şine Zam" geze toozodo niudargan bajanii yriner Lodon Rinçenii kyy Balzinima Rinçenii, mən tyynii kyrigen niudargan Buda Badmiin gegçed ali argaraa şurgan orood baikadaa pravleeniiin daalgasan daabariigi dyyrgeke ygeigees gadana uçar medeke ygei kolkoosçodiin dunda azal kedelmeride kandaka ygei sybegçelgiigi tarkaana.

Cag yrgelze arki karta erkilzə arkiiin sogtuugaar eldeb kuda kuurmag ygenyydiigi tarkaan zoibirço jabadag baina.

Enyyniigi medeze baisan kolkoosiin pravleeni jamarç kemzee abadag ygei, angiiin niyde sokordon baidag, enyynde darui cagaa kemzee abkiigi nutagiin nam komkoomooliin emkinyyd keçeeke josotoi.

Ynenii brigaadanuud.

Soninii erkilegçiigi orologço D. Cedenii.

Medeecel

Ulasiin Selenge merendeki usan zamiin parokoodiin kolboon bol buriaad yndesetenees sangiin stipeendi deere proofteeknikiin tyr surguulida dooro dursagdasan mergezeltenegi beledkekeer abana gebel:

1) Usan deere jabagçadiin tyr surguuli . . . . 15 kyn.

2) Koçegaar (galçaniin) tyr surguulida . . . . 15 kyn

3) Radioogiin kedelmeriçediin tyr surguulida . . . . . . 5 kyn.

4) Aşaglan kedelmerilyylke tyr surguulida . . . . 10 kyn.

5) Parokood jabuulagçadiin tyr surguulida . . . . 10 kyn.

6) Parokoodiin mikaaniguud (tusalagçad ba maşaniistiin orologçodiin) tyr surguulida . . . . . . 10 kyn

7) Mekaanikiin uran darkanii gazarta kedelmerileke yiledberiiin suragçadiin tyr surguulida . . . . 10 kyn.

8. Kontooriin kedelmeriçediin tyr surguulida . . . . 3 kyn

Kamta . . . . 78 kyn.

I. Orokiin tula juun keregteib gekede.

a) Çadal zeerniin ynençelge ba surguuliiin kemzeenii ynençelge b) radioogiin aşaglan kedelmerilyylke, parokood jabuulagçadiin tyr surguulinuudta orokiin tulabanziiin surguuliaas dooşo bişe surguulitai kyn keregtei.

II. Kyyrsede orogçodiigi ed kogşoliin talaar jamar zerge kanganab gebel

a) Tyr surguulida (kyyrsede) abiagçad 75 tekerig sangiin stipeendi egtene rajoonoos jiregçed kamtiin bairaar kangagdana.

Tyr surguulida abalga 1933 onii janvaariin 15 kyrtel ergelzelne.

Azaglalta: 1) busa yndesenii kynyydte abalgiin bolzor mən tiime.

2) Buriaad yndesetenle sangiin stipeendiiin kemzee mən tiime.

Ulasiin usan zam.

Buriaad - Mongeliin mengen sangiin - ekonoomikiin teeknikym bol

tus teeknikymiin beledkelile ba ekindygeer kyyrsiin ebeliin abalgada suragçadiig abana,

JAMAR NIUURUUD ABTANAB GEBEL.

Beledkeliin kyyrsede bol 16 nasanaas dooşo bişe nasatai, 4 klaasta surguuliaas dooşo bişe surguulitai zoniigi.

Ekindygeer kyyrsede bol 15 nasanaas dooşo bişe nasatai 7 ziliin, ŞKM, FZY bujuu teeknikymiin beledkeliin surguuliaas dooşo bişe surguulitai zoniigi

Medyylgenyydiigi aimagiin mengen sangiin kolles, teeknikymde eerteni Kabaanski tokon deere, Deede - Yde kotodo Mengen sangiin arkomaadta (zeblelyydiin baişanii № 37 doki tasalga) barikada bolno.

Suragçad bol teeknikymiin baiguulsan stipeendi ba kamtiin bairaar kangagdana.

Tus teeknikymiin keçeel 1933 onii fivraali 1 de ekilne, Abtagçad byken dursagdasan bolzorcoo Kabaanskiin toskondo teeknikymiin baisan gazarta jireke josotoi.

Teeknikymiin direegce.

В- Удинск. БГИ зак №10 Бурлит № 222 Тираж. 1300